

III MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA EDUKACJA WOBEC WYZWAŃ I ZADAŃ WSPÓŁCZESNOŚCI I PRZYSZŁOŚCI

Kielce – Suchedniów 29–30.09.2020 r.

Joanna Smyła

ORCID: 0000-0002-2675-8421

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

adres e-mail: jolszemp@wp.pl

Justyna Miko-Giedyk

ORCID: 0000-0002-3001-5735

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

adres e-mail: jugiedyk@ujk.edu.pl

W dniach 29–30 września 2020 roku w hotelu Paradiso w Suchedniowie odbyła się Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod hasłem *Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości*. Była ona trzecią z cyklu zorganizowaną pod przewodnictwem prof. dr hab. Jolanty Szempruch. Konferencja zwińczyła obchody Jubileuszu 50-lecia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Ze względu na rozprzestrzenianie się na świecie zakażenia koronawirusem COVID-19 konferencja przyjęła formułę hybrydową, umożliwiającą uczestnikom zarówno kontakt bezpośredni, jak i za pośrednictwem komunikatorów internetowych – platformy ZOOM oraz Microsoft Teams. Byli to prelegenci krajowi oraz zagraniczni, m.in. z Ukrainy, Turcji, Anglii, Włoch. Obrady odbywające się w sesjach plenarnych transmitowane były również na stronie Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, co umożliwiło także bierny udział w konferencji. Konferencja zgromadziła ponad 120 osób, w tym 38 uczestników łączących się za pośrednictwem platformy do wideokonferencji.

We wtorek 29 września 2020 r. odbyła się uroczysta inauguracja konferencji. Obrady otworzyła prof. dr hab. Jolanta Szempruch, pełniąca również funkcję przewodniczącej Komitetu Naukowego, witając ciepło i serdecznie wszystkich uczestników konferencji – zarówno tych obecnych w Suchedniowie, jak i tych łączących się on-line. Następnie, nawiązując do jubileuszu 50-lecia Uniwersytetu Jana Kochanowskiego i zarazem 50-lecia istnienia pedagogiki w Uczelni, Pani Profesor przytoczyła krótką historię powstania Uniwersytetu Jana Kochanowskiego – poczynając od powołania Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w 1969 roku, następnie przekształcenia jej w Wyższą Szkołę Pedagogiczną, później w roku 2000 w Akademię Świętokrzyską, w 2008 roku w Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Kochanowskiego oraz w 2011 roku w Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Pani Profesor stwierdziła, że: *Rozwój to jednak nie tylko zmiana nazwy – to nowa jakość badań naukowych, kształcenia i infrastruktury Uczelni, to budowanie Uniwersytetu. Jest to proces, na który składają się dokonania wielu pokoleń pracowników kształcących młodzież na poziomie wyższym, ich badania i odkrycia naukowe, udział w kształtowaniu poziomu rozwoju społecznego i gospodarczego regionu. Decydującą rolę w tym procesie, oprócz pracowników naukowo-dydaktycznych i administracyjnych, odgrywają studenci. Wszyscy oni tworzą społeczność akademicką, zdolną do ogromnego wysiłku, aby realizować postawione przed nią zadania.*

Profesor Jolanta Szempruch wyeksponowała również znaczenie jakości dydaktyki realizowanej na wydziale Pedagogiki i Psychologii UJK. Mówiąc o wysokim poziomie kompetencji zawodowych i tzw. ‘kompetencji miękkich’ absolwentów, które warunkują sprawne funkcjonowanie na rynku pracy, podkreśliła znaczenie zapominanej dziś w relacjach interpersonalnych sztuki uosabniania, współodczuwania, a więc nieustannego odnajdowania podobieństw – czyli znaczenie czułości, o której mówiła Olga Tokarczuk podczas Wykładu noblowskiego w siedzibie Akademii Szwedzkiej w Sztokholmie, 7 grudnia 2019 r. Zdaniem Pani Profesor, w kształceniu pedagogicznym należy przywiązywać dużą wagę do kształtowania umiejętności nawiązywania pozytywnych relacji międzyludzkich, ukazywania wartości człowieczeństwa i godności człowieka. Należy dbać również o rozwój twórczego i krytycznego myślenia studentów w myśl sentencji sformułowanej przez angielskiego filozofa i matematyka Bertranda Russella, zdaniem którego *głównym celem edukacji powinno być zachęcanie młodych, aby pytali i wątpili w rzeczy uważane za oczywiste.*

Prezentowany rys historyczny, a także opis obecnej struktury i funkcjonowania Uniwersytetu uatrakcyjniła projekcja filmu związana z powstaniem oraz rozwojem uczelni, jej pracowników i studentów.

Mówiąc o dokonaniach pracowników Wydziału prof. dr hab. Jolanta Szempruch nawiązała do konferencji z okazji jubileuszu 40-lecia Uniwersytetu, która miała miejsce w Suchedniowie 10 lat wcześniej. Projekcja zdjęć z tego wydarzenia pozwoliła uczestnikom przywołać wspomnienia tamtych chwil.

Profesor zwróciła uwagę na interdyscyplinarny charakter tytułu Konferencji twierdząc, że *refleksja nad edukacją ma sens tylko wtedy, gdy dokonuje się w przestrzeni wolnej od uprzedzeń i stereotypów – przestrzeni stale wzbogacanej o osiągnięcia wszystkich dziedzin współczesnej nauki*. Zaprezentowała również główne idee rozpoczynającej się konferencji.

Następnie przewodnicząca Komitetu Naukowego wymieniła osoby i instytucje patronujące konferencji.

Patronaty naukowe objęli:

- Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk pod przewodnictwem profesor dr hab. Agnieszki Cybal-Michalskiej
- Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, któremu przewodzi dr hab. profesor Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Piotr Kostyło

Patronaty honorowe objęli:

- Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach prof. dr hab. Stanisław Głuszek
- Prezes Kieleckiego Towarzystwa Naukowego dr hab. prof. UJK Barbara Gierszewska
- Wojewoda Świętokrzyski Zbigniew Koniusz
- Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski
- Prezydent Miasta Kielce Bogdan Wenta
- Świętokrzyski Kurator Oświaty Kazimierz Mądzik

Opiekę reporterską sprawowali:

- Telewizja Świętokrzyska
- Radio Kielce
- TVP 3 Kielce

Prof. dr hab. Jolanta Szempruch przywitała przewodniczącą KNP PAN panią prof. dr hab. Agnieszkę Cybal-Michalską, wiceprzewodniczącą KNP PAN pana prof. dr hab. Stefana Kwiatkowskiego, władze województwa świętokrzyskiego, miasta Kielce oraz UJK w Kielcach. Powitała także byłych rektorów Uczelni oraz obecne władze Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Równie serdecznie

powitała władze i pracowników uczelni krajowych obecnych w Suchedniowie oraz łączących się on-line, dyrektorów, nauczycieli, pedagogów, psychologów i studentów.

W pierwszym dniu konferencji odbyły się trzy sesje plenarne. Pierwszej sesji plenarnej przewodniczyli: prof. dr hab. Jolanta Szempruch i prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski. W ramach sesji wystąpili m.in.: prof. dr hab. Stefan M. Kwiatkowski (*Nauczyciel przyszłości*), prof. dr hab. Mirosław J. Szymański (*Zmiana społeczna a edukacja przyszłości*), prof. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska (*Doradztwo karier jako praktyka operująca specyficzną metateorią a wymiar ludzkiego świata kariery*), prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz (*Ku jakim strategiom edukacyjnym w warunkach wielokulturowości?*), prof. dr hab. Marian Nowak (*Antropologiczne czy komercyjne wyzwania edukacji przyszłości*), prof. dr hab. Mirosław Sobocki (*Genealogiczne konteksty tożsamości rodzinnej – perspektywa pedagogiczna*).

Przewodniczącymi drugiej sesji plenarnej byli: prof. dr hab. Jerzy Nikitorowicz i dr hab. prof. APS Maciej Tanaś. W ramach tej sesji wystąpili m.in. następujący prelegenci: prof. dr hab. Mirosława Nowak-Dziemianowicz (*Edukacja to relacja. Czym jest i czym być może edukacja zdalna i jakie niebezpieczeństwa się z nią wiążą?*), prof. dr hab. Agata Cudowska (*Szkoła wspierająca twórczość jako wyzwanie i zadanie współczesności*), prof. dr hab. Ryszard Gerlach (*Edukacja zawodowa w kontekście dyskursu o współczesności i przyszłości*), prof. dr hab. Waldemar Furmanek (*Nowa szkoła, nowy nauczyciel – prognostyka*), dr hab. prof. APS Maciej Tanaś, (*O potrzebie kształcenia komplementarnego*) oraz prof. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winnicki (*Restricted codes w teorii Basila Bernsteina a społeczny resentyment i trauma społeczna (perspektywa światłej edukacji versus ślepoty publicznej)*), który łączył się zdalnie.

Uczestnicy trzeciej sesji plenarnej obradowali pod przewodnictwem prof. dra hab. Zenona Jasińskiego i dra hab. prof. UW r Arkadiusza Urbanka. Referaty wygłosili m.in.: prof. dr hab. Zenon Jasiński (*Postawy młodzieży polskiej i czeskiej po przyjęciu Polski i Czech do Unii Europejskiej*), dr hab. prof. UKW Paweł Trzos (*Nauczyciel i uczeń wobec przemian społeczno-kulturowych*), dr hab. prof. UWM Hanna Kędzierska (*Buforowanie prowizorycznych „Ja” – nieinstytucjonalne zmiany przebiegu karier zawodowych nauczycieli*), dr hab. prof. UW r Arkadiusz Urbanek (*E-learning i aplikacje edukacyjne w pracy dydaktycznej ze studentami pedagogiki*), dr hab. prof. Akademii WSB Janusz Morbitzer (*Przyszłość edukacji w cyfrowym świecie*) oraz prof. dr hab. Bogusław Śliwerski (*Paradoksy szkolnego wychowania*), który wystąpił za pośrednictwem platformy Microsoft Teams.

W tym dniu odbyły się również obrady stacjonarne w następujących sekcjach tematycznych:

1. *Edukacja szkolna: dylematy, problemy, alternatywy.*
2. *Nauczyciel w obliczu nowych wyzwań XXI wieku.*
3. *Współczesne problemy kształcenia i wychowania: specyfika i projekty rozwiązań.*

Pierwszy dzień konferencji wieńczył koncert trio w składzie: Wojciech Lipiński, Aleksandra Lipińska, Andrzej Zielak pt. *Trzy po trzy*. Po zakończeniu koncertu odbyła się uroczysta kolacja, w trakcie której uczestnicy mieli możliwość kontynuacji dyskusji toczących się podczas obrad plenarnych i obrad w sekcjach.

W środę, drugiego dnia konferencji odbyły się obrady w sesjach plenarnych, a następnie w sekcjach tematycznych. W ramach czwartej sesji plenarnej, której przewodniczyli: dr hab. prof. AMW Elżbieta Gawęł-Luty i dr hab. prof. UR Wojciech Walat, wystąpili m.in.: dr hab. prof. AMW Elżbieta Gawęł-Luty (*Autorytet nauczyciela wobec wyzwań współczesności*), łączący się on-line z University of Genoa z Włoch dr Davide Parmigiani (*International teacher education – a challenge for the present*), dr hab. prof. UAM Jan Grzesiak (*Wartościowanie i dialogiczność w edukacji (nie)prawdziwej*), dr hab. prof. PŚ Beata Pitula, (*Nauczyciel w przestrzeni edukacji zdalnej – między teorią a praktyką*) – ref. z dr Barbarą Grzyb, dr hab. prof. AMW Grażyna Bartkowiak (*Nauczyciele akademicy 55+ wobec swojej pracy. Propozycje zmian zwiększających satysfakcję z pracy*), dr hab. prof. UR Wojciech Walat (*Kultura akademicka w opinii studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego – badania pilotażowe*).

Ostatnia sesja plenarna pod przewodnictwem ks. dra prof. AIK Bogdana Stańkowskiego i dra prof. WSB Janusza Morbitzera objęła wystąpienia m.in. następujących prelegentów: ks. dr hab. prof. AIK Bogdana Stańkowskiego (*Wychowawca salezjański w Oratorium – aspekt teoretyczny i zaangażowanie praktyczne*), mgr Joanny Piasty-Siechowicz (*Kaizen.edu a autonomia dyrektora szkoły*) – ref. z prof. dr hab. Joanną Madalińską-Michalak, dr hab. prof. UPJPII Grzegorz Godawa (*Wymuszona, konieczna niedogodność – zdalne nauczanie w sytuacji pandemii COVID-19 w refleksji rodziców*) oraz łączący się on-line z Marmara University z Turcji prof. doc. hab. Nuri Tinaz (*To create teaching alternatives for higher education in Disruptive Times by using mass communication technologies*).

Również drugiego dnia uczestnicy konferencji obradowali w szczegółowych sekcjach tematycznych podejmując następującą problematykę:

1. *Twórczość i sztuka w edukacji: aspekty, egzemplifikacje, postulaty.*
2. *W poszukiwaniu skutecznych rozwiązań problemów edukacji XXI wieku.*

3. Wybrane aspekty edukacji XXI wieku w teorii i badaniach empirycznych.

Zarówno w pierwszym, jak i drugim dniu konferencji obradowały sekcje on-line, w których uczestnicy z Polski, Ukrainy i Turcji łączyli się za pośrednictwem platformy ZOOM. Moderatorami tychże sekcji były członkinie Komitetu Organizacyjnego: dr Anna Przygoda i dr Lidia Pawelec. Obsługę techniczną i rolę administratora pełnił mgr Kazimierz Kunisz. Kwestie, które zostały podniesione przez uczestników obrad, były głównie związane z kształceniem i samokształceniem nauczycieli – również w okresie pandemii. Dotyczyły między innymi:

- *kompetencji językowych nauczyciela*
- *przygotowania nauczycieli do realizacji wychowania „do sztuki i przez sztukę”*
- *przygotowania nauczycieli do realizacji edukacji wielokulturowej*
- *przygotowania nauczycieli do kształcenia na odległość np. w czasie pandemii.*

Zaprezentowane przez uczestników konferencji wystąpienia w znakomitej większości podejmowały bezpośrednio lub pośrednio problematykę stanu oraz kondycji oświaty, perspektyw i kierunków jej rozwoju w kontekście przeobrażeń kulturowych na tle tendencji europejskich. W trakcie obrad uczestnicy poszukiwali strategii rozwoju edukacji oraz nowych i konkretnych propozycji rozwiązań kierowanych pod jej adresem. Starali się spoglądać na problemy edukacyjne wieloaspektowo i interdyscyplinarnie. Konferencja stanowiła kompetentne i wartościowe forum wymiany myśli oraz inspiracji teoretycznych i użytecznych, które mogą sprzyjać coraz lepszym rozwiązaniom edukacyjnym.

Na zakończenie III Międzynarodowej Konferencji Naukowej *Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości* prof. dr hab. Jolanta Szempruch podziękowała wszystkim osobom, które uczestniczyły w konferencji bezpośrednio, jak i łączyli się on-line, tj. *wszystkim profesorom, doktorom i magistrów z wielu uczelni rozsianych po różnych zakątkach naszej ojczyzny i poza jej granicami*; sponsorom do których należą: Wojewoda Świętokrzyski Zbigniew Koniusz, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski, Business Economic Group (Stąporków), Investgroup GL (Krasna woj. Świętokrzyskie, Kancelaria Prawna Usług Specjalistycznych w Kielcach, Grażyna Ludwikowska-Barcic MAC Edukacja Specjalna Strefa Ekonomiczna „Starachowice”, prezes Marcin Perz ZDZ w Kielcach); Komitetowi Naukowemu; Komitetowi Organizacyjnemu w składzie: dr Joanna Smyła –przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego, dr Justyna Miko-Giedyk – sekretarz naukowy, dr hab. prof. UJK Zuzanna Zbróg, dr Małgorzata Kwaśniewska, dr Zofia Okraj, dr Lidia Pawelec, dr Anna

Przygoda, dr Anna Winiarczyk, mgr Paweł Garbuzik, mgr Krzysztof Kupczewski; artystom, a także właścicielom i personelowi hotelu.

Prof. dr hab. Jolanta Szempruch zaproponowała ponadto kontynuację spotkań co dwa lata. Spotkało się to z aprobatą osób obecnych, którzy entuzjastycznie wyrazili chęć udziału w kolejnym tego typu wydarzeniu. Zaprosiła również na czwartą międzynarodową konferencję naukową *Edukacja wobec wyzwań i zadań współczesności i przyszłości*, która odbędzie się w 2022 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim przy współpracy z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach i innymi uczelniami chętnymi do udziału we wspólnej organizacji konferencji.